

מקורות פרשת ראה תשפ"ו פורצים לאלול עם ביטחון ביכולת לשנות

ב"תניא בפרקי דרבי אליעזר", לומר שלעולם לא מאוחר להשתנות ולשוב בתשובה ולהגיע לידיעת התורה.

3. תניא פרק יב: א. כי המוח שליט על הלב בתולדתו וטבע יצירתו... שכל אדם יכול ברצונו שבמוחו להתאפק ולמשול ברוח תאוותו שבלבו, שלא למלאות משאלות ליבו במעשה דיבור ומחשבה ולהסיח דעתו לגמרי מתאוות ליבו אל ההפך לגמרי. ב. ובפרט אל צד הקדושה, כדכתיב (קהלת): 'וראיתי שיש יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החושך'. פירושו: כמו שהאור יש לו יתרון ושליטה וממשלה על החושך, שמעט אור גשמי דוחה הרבה מן החושך שנדחה ממנו מאליו וממילא, כך נדחה ממילא סכלות הרבה של הקליפה וסטרא אחרא שבחלל השמאלי ... מפני החכמה שבנפש האלהית שבמוח.

סנהדרין לא,ב: שלחו מטבריה למר עוקבא בבבל, שיעור פניו היה קורן כאור פני משה שהיה בן בית אצל הקב"ה.

רש"י: מצאתי בספר הגדה שהיה מר עוקבא בעל תשובה, שנתן עיניו באשה אחת והעלה לכו טינא [צער] ונפל בחול, ואשת איש היתה. לימים נצרכה ללוות ממנו, ומתוך דוחקה התרצתה לו, וכבש יצרו ופטרה לשלום ונתרפא. וכשהיה יוצא לשוק היה נר דולק בראשו מן השמים, ועל שם כך קרי ליה רבי נתן דצוציתא במסכת שבת נו,ב [צוציתא מלשון התנוצצות האור על ראשו].

חיבור יפה להישועה כז: ותאמר לו חנה: הנני בידך ותחת כנפיך ואין לי פה להמרות פך, אבל אודיעך שבאה לך שעה לקנות חי העולם הבא! והיזהר ולא תפסיד שכרך וטוב העולם בדבר מועט.

4. לקוטי שיחות ד/1340: מכיוון שהבחירה היא מעיקרי מעלת עבודת האדם, ולכל העניינים והמדרגות צריך להגיע על ידי עבודתו דווקא, לכן ישנה מציאות הרע לעומת כל הבחינות שבקדושה, ולכן אפשר להיות לאדם רצון חזק במילי דעלמא שלמעלה משכל, עד שימסור נפשו על זה, ולא עוד אלא שמצד אחד הרצון דנפש הבהמית הוא בתוקף יותר מהרצון דנפש האלוקית, כי נפש האלוקית עיקרו שכל ונפש הבהמית עיקרה מידות [ומידות הן חזקות לאין ערוך מהשכל]. אבל [המטרה היא שכל] ענייני האדם יבואו בבחירה דווקא... ולפי שזה מצד טובו יתברך (ששכר העבודה לא יבוא בחינם) נאמר הלשון 'נותן' - בעין יפה. וידיעה זו אשר מציאות הסטרא אחרא היא בכדי **שעל ידה יגיע למדרגה עליונה יותר** - פועלת **שהעבודה תהיה בנקל יותר**. וזהו שכתוב 'ראה' דווקא, שצריכה להיות הראייה וההסתכלות במהותה של הקללה - שאמתית כוונתה לסייע לקדושה.

1. דברים יא: ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום: והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' אלוהיכם.

אור החיים: צריך לדעת למה אמר לשון 'ראה' על הדברים [ולא 'שמיעה']? עוד אמרו 'אנכי'? עוד למה אמר לשון 'יחד' - 'ראה', כיון שכל הפרשה בלשון רבים נאמרה?

אלשיך: מהו לשון 'נותן' ואין לשון מתנה צודקת כאן ועל הקללה, שהרי כל הנותן בעין יפה נותן?

במדבר כג: תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמוהו.

אור החיים: כי רשע שבאומות היה ואתונו היתה לו סוכנת (עבודה זרה ד) ... ולפי שעמד על מזגו שהוא רע, לזה שאל דבר שיכול להיות, שבשעת דכדוכה של מות יהיה ישה כך ראיתי רשעים שאמרו לי כי אם היו יודעים שיחזרו בתשובה ותכף ימותו היו עושים, משום שאינם יכולים לעמוד בתשובה זמן ארוך, כי דבר מלך זקן וכסיל עליהם.

קול אליהו: מה שאמר 'נותן' [לשון הווה וממשיך 'היום'] ולא 'נתתי', דאם אמר נתתי הווא אמינא שהבחירה בדרך טוב הוא בתחילת הבחירה, אבל אם ברר דרך הרע - אין לו תקנה. לכך אמר הכתוב 'נותן' לשון הווה, שאמר הקב"ה: כל ימך עד תשלום ימך, יש לך ברירה לבחור בדרך הטוב.

2. טור הלכות ראש השנה סימן תקפא: תניא ביקרפ יבר רזעילא, בראש חודש אלול אמר הקב"ה למשה 'עלה אלי ההרה' לקבל לוחות אחרונות והעבירו שופר במחנה, שמשה עלה להר, שלא יטעו עוד אחר עבודת גילולים ... לכן התקינו חז"ל שיהיו תוקעין בר"ח אלול בכל שנה ושנה וכל החדש כדי להזהיר ישראל שיעשו תשובה, שנאמר 'אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו', וכדי לערבב השטן.

פרישה ודרישה שם: למה לי הלימוד משופר מדבר?

משנה ברכות א,א: מאימתי קוראים את שמע בערבית? משעה שהכוהנים נכנסים לאכול בתרומתם, דברי רבי אליעזר.

מקרבן לתורה ימים נוראים בשם הבית ישראל (מטרסדורף): שני הפרקים הראשונים בפרקי דרבי אליעזר מונים תולדות חייו של רבי אליעזר הגדול בן הורקנוס, שעד גיל 28 חרש במחרשה והיה בוכה שהוא רוצה ללמוד תורה. פגשו אליהו הנביא ושלחו ללמוד תורה אצל רבן יוחנן בן זכאי, עד ששגשג בתורה ואמר עליו רבו 'בור' סוד שאינו מאבד טיפה. לכן הלכות ימים נוראים והמשנה מתחילה